

Waraga ya Bölis ma co Rööma Tafa'da tumma

Bölis ya tafiini ya arigiri ada aaga waraga ma co ka kadu ma kaniisa ka anya ma Rööma kudumma iini ka asaasa tadünügü eema ma tumma tanno adünnüdene ka na'buugu tökönö ya, i'i asaasa co tassa ka kadu ma kaniisa ka Rööma na linggo nja eene idhilli, assa ka tunggeene aco Aspaniya. I'i iki a'da tumma ma İnjüli na Yasu ka anangnga kadu katussu a'da Masala manangnga kadu nye'd'de ka 'diila nja oono ka tamma tanno eene ka eema tiya Yasu ka talinggo ya. Bölis iki a'da Abrahiim aga ungodho nja Masala atamma kono, taalo kudumma eema tiya iini ka talinggo ya. Kudumma aja kasaasa Masala, kafa angnga ka Koronggore tiya Insili ya alaala angnga ka taneene amang kaja taganeene afa ma tiya Masala anangnga kataneene ya kungngo.

Bölis adiri tumma ma kadu ma kaniisa kara taneene kada kadu ka ungodho (Rööma 12.15) i'i ya ageema tumma ma tasaasa kadu könö kadara ka kadu tanno taalo kamma kaja kakirimi angnga no, angnga taföonyö tumma na naguegaara tanno aja. I'i ööjülü katefe miini ka Rööma a nagereene tanno eene (Rööma 16).

Tööjülü

¹ Tumma no kö'dö ndama Bölis ömö'di ma linggo ya Yasu Almasihi Masala magesse i'i a'da ada tafiini eema tumma ma Masala tanno 'diila no. ² Yoono ka tafi'di yoono ka tiri tumma miini 'billi, a nagane'bi tatiraana ka sorne ma Masala. ³ A'da tumma na 'diila no eege kamiini, ma 'Bii'bala tiya oono Yasu Almasihi Uugaara yaaja i'i ageenedene kada tadü'd'dü ama 'bügööri tiya Uugaara Dawud. ⁴ Ussudene a'da i'i ya 'bii'bala ma Masala kini ka fiki'dö ka inde a türü ma Koronggore tiya Insili ya, i'i ya Uugaara tiya yaaja Yasu Almasihi. ⁵ Yasu anangnga türü a'a meede kada tafiini ana eere tiya iini, nümmünü kadu ma kajeene nye'd'de kamma kini kaföönyö tumma niini. ⁶ Nja aaga afe'de, Masala magümmünü aaga a'da aaga ka kadu tanno Yasu Almasihi. ⁷ Waraga ya, a'a nunggu aaga ka Rööma nye'd'de kungngo, Masala masaasa aaga madagesse aaga ka kadu tanno oono na insili no fa ka Masala Pupa yaaja nja Uugaara Yasu Almasihi tanangnga türü aaga nja ta'diila.

Bölis asaasa co Rööma

⁸ Ka dhidha, namana a'a ta'diila a Masala tammo eede ana eere tiya Yasu Almasihi kudumma aaga nye'd'de kungngo, a'a nüüni nggeege kudumma kadu ka 'buugu koono nye'd'de kungngo keema tumma ma tamma ka Masala tanno ada. ⁹ A Masala meede ka tamma kono a koronggore neema tumma noono na 'diila no ana eere ma 'bii'bala tiya oono ya adinö kede ka tagiigi tumma ma aaga a naguuru. ¹⁰ Ka fara tiya eede 'bucca ya, nafara a'a ka Masala

a'da makara tafa'da fiini a'a a'da nöödö tassa kada. ¹¹ Nasaasa a'a tö'dö tassa kada amang kaja toso ka tumma koronggore tanno ananja a'a no anangnga aaga kana türü. ¹² Tumma no a'da tafünügü aaga ko'do angnga toso ka tafünügü njaana ko'do ka tamma ma Masala tanno aja ka nanggeedi no. ¹³ Nagöre eede, taalo a'a nasaasa a'da aaga tüürü, kudumma eede nasaasa a'a tö'dö kada kann'a 'bucca kungngo a niimö miini sa ka faga a'a keere nasaasa a'a tamanaga kadu a Yasu afa ma tiya eede ka tüüni nja kajeene ya kungngo. ¹⁴ Kudumma kömüsü tammo kadu nye'd'de kungngo mungngo eede ka eyi, kadu ma Yünan nja kadu tanno taalo ka Yünan nja kadu tanno 'dara no nja tanno nagaaga no. ¹⁵ Tumma no kanangnga a'a ka asaasa tö'dö tadünügü tumma na 'diila no co aaga no ka Rööma no.

¹⁶ Taalo modolo magu a'a ma tumma ma Masala tanno 'diila no, kudumma meene ka tatürü ma Masala ma toolona kadu na amma nye'd'de ka kadu ma Yahüüdü ka dhidha nja kajeene afe'de. ¹⁷ Tumma na Masala na 'diila no kiki a'da Masala manangnga kadu ka'diila nja oono ndama tamma nja tamma afa ma sorne ka tiki, "Ömö'di ya a'diila ka eedi ya efe ka 'di a tamma."

Tagoroo'bo na Masala

¹⁸ Kudumma tagoroo'bo tanno Masala ka ö'dö ndama 'dotombo'do ma kadu tanno oroko no, na üüni tatoroko no, kadu na küdhü tumma

ma timin'da ana eema tiya toroko ya. ¹⁹ Tussu ma Masala kussu adene kene ka oona kudumma Masala ka ala kene ka ööye. ²⁰ Jiddi ma Masala ka tarü'bü 'büd'hülü, a taneene noono taküdhü türü noono ta'billi nja ta Masala tanno oono, kussu adene ka eema tiya Masala ka tagalinggo ya, taalo ömö'di ma tiki a'da taalo i'i ussu. ²¹ Kussu Masala kassa ka taalo kafünügü oogo ko'do kitaalo kanangnga ta'diila oono kada Masala, nanggüdü neene koroko a nanggeedi neene tadigine ana ndüüli kanagaaga. ²² Kümümü nanggeyi neene kada 'dara, kagala kada na-gaaga. ²³ Kagere tüdhindhî ma Masala mara tütü ka 'di ta'billi mo kara kafara ka eema tiya eene ka tagalinggo ana iisine ya, ömö'di ya ara titaalo nja uyi nja eema ma eriidö nja eema tiya ürneene ya.

²⁴ Nggeege yungngo a Masala ka tümünü eege a tallogo ma nanggeedi tanno eene ümmünü eege a tatoroko, ma tüünî midhi ku'bu a tuu'da tanno eene eege ka unggodho eege. ²⁵ Kagere tumma ma Masala na dhorro no a korokoro. Kamma kafara ka eema tiya Masala ka tarü'böönö ya kafa ka Masala tammo agalinggo eema mo, midhindhî ta'billi mo. Amiin. ²⁶ Nggeege yungngo a Masala ka anangnga eege a tatoroko ma midhi, iiya neene tagere füngngö ya dhorro ya a tiya taalo a dhorro ya. ²⁷ A nagiide afe'de kaadha ka füngngö tiya dhorro ya nja iiya, kara kalîli ajeene a temelö ma nagiide unggodho eege, a nagiide tüünî modolo nja nagiide könö a tapusu adene kene ka nanggeyi tanno eene ka tatoroko tanno eene kadüünî no.

28 Kudumma eene taalo kasaasa tafa ka tussu eema ma Masala, ikiri Masala ka tümmünü eege a tatoroko ma nanggüüdü tanno eene muuru eege ka talinggo ya taalo ama talinggo adene ya. 29 Kadigine a tatoroko, a taga'da 'buugu, a tallogo ma iiya nja nagiide nja tallogo ma eema, a'bugu'buugu ün'dügüngngö. Kadigine a kirimi, a tagirina kadu nja tadiidi, ana ünggü, a tadhe kadu. 30 Keema ka kadu ko'do, kadi-idi ma Masala. Keela kadu, ka'diniga oona coo'do, kawwa tatoroko, taalo kaföönyö tumma na kafaafa meene. 31 Taalo ka'dara, taalo kafa ka timi'di tumma. Taalo kana 'bangnga, taalo kana muuyu. 32 A'da kussu a'da ömö'di ya üüni tatoroko nggeege ya ara teyi, taalo kalinggo sugi, kagala kada dhodho a kadu tanno üüni nggeege no.

2

Tapusu adene ma Masala

1 Nggeege taalo o'o nara tümmöönö ka eyi tiya üüdü, na o'o saga faanya nümmü kadu a'da eege ka oroko, a'da nalinggo o'o eema yeene ka talinggo ya, kudumma üüdü ka teema nggeege ya, o'o nümmöönö ka eyi tiya üüdü. 2 Kussu angnga a'da Masala mümmü kadu kada timin'da, ömö'di ya linggo eema afa ma tiya miini ya. 3 Ömö'di eede, nakiki kide üdü ka teema a'da kadu na küüni eema ya toroko ya, a'da nüüni o'o ma eyi tiya üüdü ara o'o tö'dö kürö ka tapusu adene tanno Masala? 4 Alla o'o namidhi 'bangnga moonoo nja tidhi oona ku'bu tanno oono nja muuyu tammo oono, taalo ussu a'da tiicolo na

Masala ka künaana o'o ka taadha ka tatoroko. ⁵ Lakiini a tatoroko tanno üüdü nja takidhō ka eedi tanno nüüdü no, nawaana o'o tagoroo'bo üdü ka oona ma uuru ma tagoroo'bo a tapusu adene na Masala na dhorro no a tussu adene. ⁶ Masala mara tapusu ömö'di kada köje nja linggo tanno iini. ⁷ Kadu no üüni eema ya a'diila ya, kawwa tidhindhī nja tinsili ma eedi a tütü ka 'di ara Masala tanangnga tefe ka 'di ta'billi eene. ⁸ Kadu könö kadhegedhe nanggeyi neene, taalo kaföönyö eema ya dhorro ya, lakiini kaföönyö eema ma tatoroko ara Masala tagoroo'bo nja eene. ⁹ Am'ba ka kadu tanno alinggo tatoroko no, Yahüüdü ka dhidha nja kadu na taalo ka Yahüüdü no. ¹⁰ Tidhindhī nja tiicolo nja ta'diila kara tananja ömö'di tiya üüni eema ya a'diila ya, Yahüüdü ka dhidha nja kadu na taalo ka Yahüüdü no. ¹¹ Kudumma Masala taalo müüni ada ömö'di könö ku'bu.

¹² Kadu na üüni tatoroko a'da kitaalo kussu seriye no eege kara taaya a'da taalo kussu seriye afe'de. A kadu na ussu seriye kassa tüüni tatoroko no kara tahükümüdene ana seriye. ¹³ Taalo kadu na föönyö tumma ma seriye eege kungngo ka'diila kidha ma Masala, lakiini kadu na linggo tumma ma seriye no, eege kungngo ka'diila. ¹⁴ Kadu no ajeene no taalo ka Yahüüdü no, kadu na seriye katitaalo kene no kene ka talinggo a tumma ma seriye a'da taalo seriye ya Müüsa kene. ¹⁵ Kiki a'da tumma na seriye köö'dö iini no, karigirinja kene ka nanggeedi, a nanggeedi neene nja nanggüüdü tussu taka

öccö ka'buna tumma eene ka oona taka no kümmöönö kene. ¹⁶ Ka uuru tanno Masala kara tümmü kadu na küdhü nanggeedi neene no afa ma tumma tanno Yasu Almasiihi neede ka teemaga co aaga no. ¹⁷ Nümmü o'o eyi yüüdü a'da o'o no taga Yahüüdü namma'da ka seriye nabbü 'daniisö a Masala. ¹⁸ Üürü o'o nussu fiini yoono nasana eema ya a'diila yüüdü ka kalaadene kide ya ndama seriye ya. ¹⁹ Nussu a'a a'da o'o nalaala kisinsoro ka fiini, na o'o tatöyeene ma kadu tanno anna ka talüllü no. ²⁰ O'o na tatalaana ma nagaaga, o'o na tatalaana ma laala tiya dhiidhi ya, kudumma üüdü ka tussu eema ma seriye timin'da nye'd'de kungngo. ²¹ A küdü ka ndalaana kadu, taalo o'o nara talaana eyi yüüdü? O'o niki a'da kafa tanyooro ara o'o ka tanyooro? ²² O'o nakiki a'da kadu tafa tatemelö, na o'o tatemelö? O'o na'düsünü eema namasala na o'o saga tanyooro naala miini? ²³ O'o na'diniga oona ko'do a'da o'o nana seriye ya Masala, ara o'o ka tamidhi Masala naga'da seriye yoono? ²⁴ Sorne iki a'da, "Aaga kanangnga kajeene kateela eere ya Masala." ²⁵ Tatendhe ka'diila kene katümmü tumma ma seriye, lakiini küdü kara tanu ka seriye ara o'o tafeene nja kadu tanno taalo katendhe no. ²⁶ Üürü ömö'di ya taalo atendhe ya ümmü tumma ma seriye, taalo ara tümmü adene afa ömö'di ya tendhe ya? ²⁷ Ömö'di ya taalo atendhe ka tuu'da assa ka tümmü tumma ma seriye ya, taalo ara tümmü kadu na atendhe no a'da seriye ungnö eene kassa aga'da. ²⁸ Taalo ömö'di ya tendhe ka tuu'da ya

i'i ya taga Yahüüdü dhorro, taalo tatendhe ma tuu'da eege kungngo kasaasadene. ²⁹ Lakiini taga Yahüüdü ya küdhü ya i'i yungngo ataga Yahüüdü, taradene ma eedi a Koronggore taalo a sorne i'i yungngo a taradene, i'i yungngo a Masala ka tafünügü i'i ko'do taalo kadu.

3

¹ A 'bitingngö 'dee nümö ya Yahüüdü köö'dö keere iini i'i ya iyye? A taradene kö'dö keere aminna? ² Kadhabbu nafiinī, ka dhidha Masala magümmünü Yahüüdü ka tumma tanno oono.

³ Üürü ömö'di inggide taalo amma? Ara tanu ka tamma tanno eene tanangnga Masala ka aadha ka tamma tanno eene? ⁴ U'u, tumma na Masala ka timin'da anangnga ömö'di ka korokoro nye'd'de. Sorne iki,

“Tumma nüüdü kara tussu adene afe'de
ka 'buugu ma seriye ara tumma nüüdü
tii'baana.”

⁵ Üürü tatoroko naaja kala ta'diila 'biini kungngo ara angnga tiki nya? Masala oogo müünī ada kadu ku'bu, kono ka öö'dö a tagoroo'bo tanno oono angnga? A'a neema 'bitingngö ka tamö'di. ⁶ U'u, üürü taalo nggeege ara Masala tasigi kadu nya? ⁷ Üürü korokoro yeede anangnga tumma na Masala ka tadhorro a tidhindhi tanno oono, na a'a sa tasigidene ka tamö'di tiya toroko ya amana? ⁸ Aminna agu angnga taalo kiki a'da, “Kada küünī tatoroko amang ka ta'diila tö'dö”? Kadu könö kakeela

a'a kasigi a'a a'da a'a nadiri tumma na miini no,
eeye ka saga tahükümüdene kada adho ka fiini.

Kadu nye'd'de koroko

⁹ İkiri angnga kara tiki a'da minna? Angnga kagii'bi kajeene? Taalo nggeeye 'do, assa ungngo takiki a'da Yahüüdü nja kajeene 'do kungngo ka tauugaara ma tatoroko. ¹⁰ Sorne iki, "Taalo ömö'di ma ta'diila, salla ungodho kungngo taalo.

¹¹ Taalo ömö'di ma tussu,
taalo ömö'di ma tasaasa Masala.

¹² Kadu nye'd'de kaama kadagüüni tatoroko eeye in'dili,
taalo ömö'di ungodho üüni niimö ya a'diila ya,
taalo ungodho kungngo."

¹³ "Na'bugeyi neene ka naala ma oofa na tanfa'da no,
nagonggo'do neene kama korokoro."
Tümmü ma nööni kungngo eene ka naniinö.

¹⁴ "Naniinö neene kadigine ana linggi nja ta'diiri."

¹⁵ "Uune neene kiisö ka tüüfü eriidö.

¹⁶ Kaga'da 'buugu küüni eema ya toroko ya kita eene kara co kide ya.

¹⁷ Fiini ma ta'diila taalo kussu."

¹⁸ "Taalo ri'ba ma Masala eene ka ööye."

¹⁹ Kussu angnga niimö ya seriye ka tema ya, i'i adünügü co kadu tanno ka niisö ma seriye no, amang ka naniinö taki'döönö, a kadu nye'd'de ka

3:12 3.12 Tüüsü ma Nakaaru 14.1-3 **3:13** 3.13 Tüüsü ma Nakaaru 5.9 **3:13** 3.13 Tüüsü ma Nakaaru 140.3 **3:14** 3.14 Tüüsü ma Nakaaru 10.7 **3:17** 3.17 Asaiya 59.7-8 **3:18** 3.18 Tüüsü ma Nakaaru 36.1

'bühülü tö'dö kidha ma Masala. ²⁰ Kudumma linggo ma seriye taalo ka tanangnga ömö'di ka 'diila ka Masala kidha, kudumma seriye amana angnga ka tussu tatoroko.

Tadho ka fiini nja Tamma

²¹ Lakiini 'bitingngö kö'dö ta'diila na Masala a'da taalo seriye a'da seriye nja tumma ma nagane'bi kadinö kini. ²² Oogo mö'dö a tinsili a tamma ka Yasu Almasihi kudumma taalo tambanjaana ku'bu nja ömö'di tiya amma ya. ²³ Kudumma kadu nye'd'de kungngo ka oroko, taalo kussu fiini ma Masala. ²⁴ Lakiini Masala manangnga eege ka 'diila a'da taalo faana kide afaana ana eere ma Yasu Almasihi ya oolona eege ya. ²⁵ Masala manangnga i'i kada niimö ma tirri, ma tamma ka eriidö tiya iini, oogo magüüni nggeege ma tala ta'diila noono, kudumma ka tidhi oona ku'bu tanno oono afa ka tatoroko kadagüüni adene ka dhidha. ²⁶ Mala ta'diila noono ka ürüünü ma 'bitingngö amang kono tanangnga kadu na amma ka Yasu no ka tinsili.

²⁷ Niimö ya amana angnga ka ta'diniga oona coo'do i'i ya iieye? Ara angnga ta'diniga oona coo'do aminna? A lingngo? U'u lakiini a tamma. ²⁸ Kiki inggide a'da ömö'di ara tinsili a tamma ka Masala a'da taalo alinggo a tumma ma seriye. ²⁹ Ara Masala ta Masala tammo Yahüüdü ungodho eege? Alla oogo ma kajeene nye'd'de afe'de, ii oogo ma Masala ma tammo kajeene afe'de. ³⁰ Kudumma Masala ma ungodho, manangnga Yahüüdü ka 'diila a tamma kono afa moonoo ka amana kajeene ka 'diila a tamma. ³¹ Nggeege ara angnga ta kaadha ka seriye a

tamma? U'u ara angnga tagümmünü seriye ku'bu.

4

Abrahiim amma ka Masala ana eedi

¹ Ara angnga tiki a'da faafa ma angnga Abrahiim aduna minna? ² Üürü Masala manangnga i'i ka tinsili kudumma linggo tanno iini, ara tabbü 'danüüsö, lakiini taalo kidha ma Masala. ³ Sorne iki nya? "Amma Abrahiim ka Masala, a Masala tanangnga ta'diila ka tamma tanno iini." ⁴ Ömö'di ya linggo ya ara ta'duga faana yiini, taalo faana yiini ananja iini ün'dügüngngö, lakiini taalo a kömüsü linggo niini eege kamiini. ⁵ Lakiini taalo o'o nara tanangnga Masala ka tamma küdü kudumma linggo tanno üüdü ka tüüni no, Masala mamma ka kadu tanno oroko no kudumma eene ka tamma kono.

⁶ Dawud adiri tumma na miini no kini ka tageema ma baraka ma ömö'di tiya Masala ka a'duga tatoroko miini a'da taalo agüüni nümö.

⁷ "A'diila nja kadu tanno a tatoroko no a tatoroko tanno eene ka'dugadene a tatoroko neene tadünggüdhü.

⁸ A'diila nja ömö'di tiya Masala taalo minni tatoroko niini ya."

⁹ Dhodho 'dee eege kama taradene sugi, alla titaalo katendhe? Angnga tiki a'da Masala manangnga ta'diila Abrahiim kudumma iini ka tamma. ¹⁰ Lakiini agalinggo adene nya? Kini

ka ndatendhe alla iini ka takaleefe? Taalo karadene lakiini ka dhidha taalo keere. ¹¹ I'i a'duga tatendhe kada kala ma tala tamma tanno iini ka Masala mamma kini ka ta'diila a'da üfürü tatendhe. Abrahiim ya pupa ma kadu nye'd'de ya amma lakiini taalo akatendhe amang ka ta'diila tananja eene. ¹² Ada pupa tiya kadu tanno tendhe no, nunggunu ka fiini ma tamma tiya Abrahiim ya, taalo akatendhe, assa katamma ka Masala ya.

¹³ Taalo seriye yungngo a Masala ka timi'di tumma nja Abrahiim nja laala tiya iini miini katakarna ka 'büdhülü, lakiini a ta'diila ma tamma ka Masala. ¹⁴ Kene kara taga kadu ma seriye eege kungngo kara takarna ka 'buugu, ara tamma ma Masala taga'dadene a timi'di tumma tatangga'da. ¹⁵ Kudumma seriye amana Masala ka koroo'bo, ka seriye kara titaalo ya, taalo niimö ya toroko ya a tanna kide.

¹⁶ Timi'di tumma kama tamma a'da taalo faana kide amang kini tütü ka laala tiya Abrahiim nye'd'de kungngo, taalo seriye ungodho i'i, lakiini ma kadu tanno amma afa ma Abrahiim no kungngo, kudumma iini kada pupa tiya aja angnga in'dilä kungngo. ¹⁷ Afa ma sorne ka tiki, "Nanangnga o'o kada pupa ma kadu kadhabbu." I'i ya pupa tiya aja kidha ma Masala tammo iini ka tamma kono mo, Masala mamana tefe ka 'dä ka kadu tanno ake no, mafada a kadu manangnga eege keefe ka 'dä. ¹⁸ Taalo tindhigi kaganna ka Abrahiim miini kara tana laala, lakiini Abrahiim amma ka Masala ütü ka tindhigi ada Pupa, afa ma Masala ka tadirina

iini, “Ara kadaada ma o'o tadhabbu afa midigi.”
¹⁹ A nagürüünü na Abrahiim ka ndö'dö kukumu kadu ka iidümmü taalo agi'di ka fiini ma Masala, a'da iji tuu'da niini ka nda inde a feelü ma aka tammo iini manda eyi afe'de. ²⁰ Taalo a'doore ka eedi ma tumma tanno Masala ka takiki iini no, tamma kanangnga türü iini ka oona afünügü Masala ko'do. ²¹ Ussu dhorro a'da Masala mara tütü ka tumma tanno oono ka takiki no. ²² Kudumma tamma ka Masala tanno Abrahiim no ikiri Masala ka tamma kini manangnga i'i ka ta'diila. ²³ Taalo sorne iki a'da Masala manangnga i'i ka tinsili kudumma iini unggodho i'i. ²⁴ Lakiini kudumma angnga afe'de, angnga na Masala ka anangnga angnga ka ta'diila kaco ka tamma kono manangnga Uugaara yaaja Yasu ka fiki'dö ka inde. ²⁵ Ümmününja ka inde kudumma tatoroko tanno aja, afiki'dö efe ka 'di miini, amang kini tanangnga angnga ka a'diila nja Masala.

5

Ta'diila nja dhodho

¹ Ka Masala ka tanangnga angnga ka tinsili ya ka tamma tanno aja no, a taneene ta'diila kaja oono ana eere tiya Uugaara Yasu Almasihi. ² I'i ö'dö ana angnga a tamma ka türü tanno aja ka tanna kide no, angnga tadhodho a tindhigi ma tidhindhī ma Masala. ³ Taalo nggeege sugi, lakiini angnga tadhodho afe'de ka dhügürü, angnga tussu a'da dhügürü ara tö'dö a tidhi oona ku'bu, ⁴ tidhi oona ku'bu ta'b'badene eege

kamiini, a ta'b'badene tündhigi eege kamiini. ⁵ A tündhigi naaja no taalo kara taama, kudumma Masala ka tuuru tasaasa aja ka nanggeedi a Koronggore tiya Insili ya Masala ka anangnga angnga ya.

⁶ Ka tagi'di tanno aja no, eyi Almasihi ka üüdü ma kadu tanno oroko no, ka uuru tanno Masala ka takiki no. ⁷ Minna agu ömö'di eyi ka üüdü ma ömö'di tiya a'diila ya üürü ma ömö'di tiya adho ka fiini ya, ara ömö'di takardha ku'bu eyi afe'de. ⁸ Lakiini Masala mala angnga a'da tasaasa noono ka anangnga Almasihi ka teyi ka üüdü ma angnga a'da koroko angnga. ⁹ Ka inde tanno iini, ma'diila Masala nja angnga, ara tafaanya aja kara tagoolonadene ka tapusu adene tanno Masala. ¹⁰ Üürü Masala ma'diila nja angnga ka inde ma 'bii'bala tiya oono a'da ka diidi ma oono, ara tafaanya kaja kara toolonadene a tefe ka 'di tanno iini a'da muuraana angnga koono. ¹¹ Afe'de angnga tagadhodho a Masala ana eere ma Uugaara tiya aja Yasu Almasihi ya aja kaluna ta'diila kini ya.

Adam nja Almasihi

¹² Tatoroko kö'dö ka 'büd'hülü ana ömö'di ungodho a tatoroko eege kö'dö ana inde, inde sa ka co ka kadu nye'd'de kudumma kadu ka toroko. ¹³ Tatoroko ka kanna ka 'büd'hülü a'da a leefe seriye ya Müüsa takitaalo, lakiini, kita seriye ka titaalo kide ya taalo tatoroko kinnidene. ¹⁴ Lakiini kaganna inde ka 'büd'hülü ka Adam kadara ka uuru tanno Müüsa, salla kadu na taalo kagüüni no afa tatoroko no Adam. Adam i'i yungngo aga koronggore ma ömö'di

tiya ara tö'dö ya. ¹⁵ Lakiini türü ya ananja angnga, taalo afeene nja tatoroko, üürü inde kö'dö ka 'büd'hülü ana ömö'di ungodho, a faaya ma türü tanno Masala nja türü tiya oono ya ö'dö a türü tanno ömö'di ungodho Yasu Almasihi. ¹⁶ Afe'de kambananjaana tumma tiya amananja angnga ya nja tatoroko ma ömö'di ungodho. Tasigi kö'dö a tatoroko ka ungodho köö'dö a tahükümüdene, lakiini eema ya Masala ka amana angnga ya asoro tatoroko kadhabbu ka angnga kadu ka'diila. ¹⁷ Üürü inde kö'dö a tatoroko ma ömö'di ungodho, ara tafaanya a tefe ka 'di ana ömö'di ungodho Yasu Almasihi, kadu na aluna türü nja nïimö tiya Masala ka anangnga ta'diila a kadu ya.

¹⁸ Afa ma tatoroko ma ömö'di ungodho ka tuuru kadu ka tasigidene, nggeege tekere ta'diila ma ömö'di ungodho anangnga kadu ka 'diila nye'd'de kaluna tefe ka 'di. ¹⁹ Kudumma tasilli eema tanno ömö'di ungodho kanangnga kadu katoroko, nggeege afe'de kataföönyö tanno ömö'di ungodho kanangnga kadu kadhabbu ka 'diila.

²⁰ A serïye ö'dö a tatoroko tadigi ku'bu, a 'buugu ya tatoroko kada dhabbu kide ya, a türü ma Masala tadhabbu 'do. ²¹ Salla a tatoroko saga tümününja ka inde ya, nggeege tekere ara türü tümününja ka ta'diila ma tefe ka 'di ta'billi ana Uugaara tiya aja Yasu Almasihi.

6

Tefe ka 'di nja Almasihi

¹ Ara angnga tiki a'da minna, ara angnga takütü kadüüni tam'baga amang kaja taduna türü kadhabbu? ² Kaw, angnga no aaya ka tatoroko no, ara angnga taganna kide nya afe'de? ³ Taalo aaga kussu a'da kaja ka tagambeesedene ana eere tiya Yasu Almasiihi ka kambeesedene angnga ma taaya nja iini? ⁴ Angnga tatü'büdene nja iini, angnga takaaya nja iini a tambeese. Aga Pupa ka anangnga i'i ka fikī'dö ka inde a türü ma tidhindhī tanno oono ara angnga taganna ka tefe ka 'di tanno issi no.

⁵ Akaja kara ta ungodho nja iini ka tafeene ma inde tanno iini ara angnga tafeene nja iini ka tefe ka 'di tanno iini. ⁶ Kussu ungoro a'da ömō'di yaaja ya illi ya agabünnünja ka salii'bi nja iini amang ka tuu'da ma tatoroko titaalo nja iini, amang kaja tafa taga kasaga ma tatoroko. ⁷ Kudumma ömō'di tiya eyi ya ö'dö kürö ndama tatoroko. ⁸ A kaja kara takaaya nja Almasiihi, angnga tagamma a'da ara angnga tefe ka 'di nja iini. ⁹ Kussu angnga a'da Masala mafiki'dö Almasiihi ka inde itaalo ara teyi afe'de, inde taalo kara ta uugaara miini afe'de. ¹⁰ Kudumma iini eyi ka üüdü ma tatoroko ta ungodho ta'billi a tefe ka 'di niini tefe ka 'di ma Masala eege kamiini. ¹¹ Aaga tekere aaga ümmü nanggeyi naada ka taaya kudumma tatoroko, lakiini aaga tefe ka 'di nja Masala, aaga tefe ka 'di nja Masala nja Uugaara tiya aja Yasu Almasiihi.

¹² Aaga tafa ka tatoroko kanna kada ka tuu'da tanno ada na aaya no, amang kada tafa tisi ka tatoroko ma eema ma tuu'da keere. ¹³ Aaga fa

tümmünü nanggeyi naada a tatoroko afa eema ma tam'baga, lakiini aaga ümmünü nanggeyi naada a Masala adha, afa kadu na öö'dö ndama inde köö'dö ka tefe ka 'di no, ümmü tuu'da naada iini afa eema ma ta'diila. ¹⁴ A tatoroko taalo kara ta uugaara ma aaga afe'de, kudumma ada ka titaalo ka tauugaara ma seriye afe'de aaga kungno ka türü ma Masala.

Kasaga na ta'diila no

¹⁵ A 'bitingngö 'dee nya? Ara angnga tagüüni tatoroko kudumma aja ka titaalo ta tauugaara tanno seriye, lakiini ka tauugaara tanno türü? Kaw. ¹⁶ Naföönyö eema yiini afa ma tasaga, üürü o'o na tasaga ma tatoroko nara tuurugu o'o ka inde, üürü taföönyö nara tuurugu o'o ka ta'diila. ¹⁷ Angnga tanangnga ta'diila a Masala kudumma ada kada kagasaga ma tatoroko, lakiini aaga ka kuurna fiini ma eedi ma talaana tanno ada ka tagümmöönö no. ¹⁸ Aaga tagildhe nanggeyi naada ka eema ma tam'baga koonaa a kada kasaga ma ta'diila. ¹⁹ A'a neema tumma ma tadü'd'dü, kudumma tuu'da ka tagi'di kudumma ada ka anangnga nanggeyi naada ka tadasaga ma eema ma nyoro 'bitingngö agümmünü nanggeyi naada ka ta'diila nja talinggo ma tinsili ma eedi. ²⁰ Yaada kataleefe taga kasaga ma eema ma tatoroko ya, ka ku'b'ba aaga ka ta'diila ma Masala ku'bu. ²¹ Kö'dö aaga keere aminna ka eema tiya ada kana modolo miini 'bitingngö ya, eema ya miini ya ö'dö ana inde. ²² A 'bitingngö kada köö'dö kürö ka eema ma tatoroko ya aaga ta kasaga ma Masala ara aaga tö'dö keere a tinsili

nja tefe ka 'dī ta'billi. ²³ Kudumma faana ma tatoroko inde eege kamiini a türü na Masala eege ka tefe ka 'dī ta'billi ana Uugaara tiya aja Yasu Almasiihi.

7

Tö'dö kürö ndama Serīye

¹ Aaga fa tüürü nagöre eede, neema a'a nja aaga na ussu serīye no, taalo serīye ta uugaara ma ömō'dī illi kini ka tefe ka 'dī. ² Aka marnadene mo, mungngo ka nīsō ma serīye ma nyuri tiya oono kini ka leefe ka 'dī, lakiini kini ka teyi taalo mara tanna ka serīye afe'de. ³ A kono kara tagona nyuri könö a'da aleefe nyuri yoono ka 'dī ya, mana eere a'da madatemelö lakiini nyuri ka teyi, taalo mara tanna ka serīye mitaalo mada temelö afe'de kono kata aka tammo ömō'dī könö.

⁴ Nggeege nagöre eede, kaaya aaga ka serīye a tuu'da tanno Almasiihi, amang kada ta tanno ömō'dī ya fiki'dö ka inde ya amang kada tö'dö keere a tööyö a Masala. ⁵ Yaaja kataleefe a teene ma tuu'da ma tatoroko, a tatoroko tagüünī adene ana serīye kaja ka tuu'da amang kaja tö'dö a tööyö ma inde. ⁶ Lakiini 'bitingngö ka kaaya angnga ka nīimö tiya imi'di angnga ku'bu ya, köö'dö angnga kürö ndama serīye amang kidī talinggo ada Masala a fiini na issi no ma Koronggore ma 'bitingngö taalo ka fiini ma 'billi, ya agakirinja ka sorne ma serīye ya.

⁷ Ara angnga tiki nya? Ara serīye tatoroko? Taalo nggeege, taalo a'a nakussu a'da minna yungngo a tallogo, üürü taalo serīye iki a'da, “Fa

tallogo.” ⁸ Lakiini tatoroko kaduna fiini kükü tallogo ko'do eede ka oona, kudumma seriye katitaalo a tatoroko teyi. ⁹ Nageefe a'a ka 'di ka dhidha a'da taalo seriye, ka tö'dö a tatoroko tefe 'di ara a'a ka teyi. ¹⁰ A kanüün ya ama ma tefe ka 'di kuuru a'a ka inde. ¹¹ Kudumma tatoroko karuna fiini ma seriye. Küsinä a'a iini ka tagiidi a'a. ¹² Seriye ka eyi tiya iini ya insili nja kanüün insili adho ka fiini ya a'diila ya. ¹³ A nümö ya a'diila ya ara tanangnga a'a ka teyi? Kaw, taalo nggege, lakiini tatoroko kö'dö ana inde a'a ma tagüünä nümö ya a'diila ya amang kene tussu adene a'da ka tatoroko, atagalinggo ana seriye amang kene tala tatoroko na dhorro no.

¹⁴ Kussu angnga a'da seriye ama koronggore, lakiini a'a taalo nama koronggore natennege a'a afa tasaga ma tatoroko. ¹⁵ Taalo a'a nussu nümö yeede ka talinggo ya, kudumma nümö eede kasaasa talinggo ya, taalo a'a nalinggo, nümö yeede kaanu kide ya i'i yungngo eede ka talinggo i'i. ¹⁶ A kede ka talinggo nümö yeede kaanu kide ya, namma a'da seriye a dhorro. ¹⁷ Taalo a'a nungngo nalinggo nümö yeede kitaalo nasaasa ya. Lakiini tatoroko neede ka oona no. ¹⁸ Nussu a'a a'da taalo nümö ya a'diila ya eede ka oona, anna ka tuu'da ma ta ömö'di, nümmü a'a tumma ma tasaasa tüünä nümö ya a'diila ya, lakiini taalo a'a nambaanya. ¹⁹ Ta'diila neede kasaasa no taalo a'a nalinggo ege lakiini tatoroko neede kaanu kide no ege kungngo eede ka talinggo ege. ²⁰ A kede ka

talinggo niimö yeede kaanu kide ya, taalo a'a nungngo nalinggo, lakiini tatoroko neede ka oona no, eege kungngo kalinggo.

²¹ A seriye ala a'a ka niimö tiya afaga a'a keere ka talinggo niimö yeede ka asaasa ka'diila ya, lakiini tatoroko eege kungngo eede ka oona.

²² Ka eedi tiya eede ka teene, nadhodho a'a kudumma seriye ma Masala. ²³ Lakiini a'a

niji seriye könö kede ka oona alinggo ajeene ana seriye tiya kede ya, yeede ka tamma kide, ya uurugu a'a ka seriye ma tatoroko yeede ka tuu'da ya. ²⁴ A'a na ömö'di taalo a'deema!

Mada ara toolona a'a ka tuu'da ma inde tanno? ²⁵ Nanangnga ta'diila a Masala a Yasu Almasihi

Uugaara yaaja. Ndama üüdü tiya eede nalinggo ana seriye ma Masala, nalinggo ana seriye ma tatoroko a tuu'da tanno eede.

8

Tefe ka 'di ma Koronggore

¹ Nggeege 'bitingngö taalo tahükümü ka kadu tanno Almasihi Yasu no. ² Kudumma seriye

ma Koronggore ma tefe ka 'di ana eere ma Almasihi Yasu anangnga ka tahürra ndama seriye ma tatoroko nja inde. ³ Niimö ya seriye

ka tagi'di ka linggo miini ya, tuu'da ma tatoroko kanangnga eege ka tagi'di. Masala magürünü 'Bii'bala yoono afa ömö'di ya toroko ya, ada kümmü tatoroko ka tuu'da. ⁴ Amang ka eema

tiya seriye kasaasa kaja ya co ööye miini angnga na ungeene ka fiini ma Koronggore no taalo ka fiini ma tuu'da.

⁵ Kadu na linggo ana eema ma tuu'da no, kanaana iyye ka eema ma tuu'da, a kadu no alinggo ana eema ma Koronggore no kanaana iyye ka eema ma Koronggore. ⁶ Kudumma linggo ma eema ma tuu'da, inde eege kamiini, lakiini tanaana iyye ka eema ma Koronggore tefe ka 'di nja ta'diila, eege kamiini. ⁷ Kudumma tanaana iyye ka eema ma tuu'da ya tadiidi ma Masala eege kamiini, taalo ümmü tumba ma seriye tiya Masala, taalo a tana türü ma tümmöönö. ⁸ A kadu no ümmü fiini ma eema ma tuu'da no, taalo kara tanangnga Masala ka asaasa eege. ⁹ Lakiini aaga taalo kunggeene ka fiini ma eema ma tuu'da, lakiini ka fiini ma Koronggore ma Masala unngö ada ka oona, lakiini ömö'di ya Koronggore tiya Almasihi ka titaalo kini ya i'i taalo ömö'di yiini. ¹⁰ Üürü Almasihi aneene nja aaga ara tuu'da naada taaya kudumma tatoroko, a koronggore ya tefe ka 'di naada kudumma ta'diila. ¹¹ Üürü Koronggore ya Masala anangnga Yasu ka fiki'dö ka inde ya aneene nja aaga, ömö'di ya afiki'dö Almasihi ka inde ya, ara tanangnga tuu'da naada na aaya no kefe ka 'di a Koronggore tiya oono ya aneene nja aaga ya.

¹² Nagöre eede, linggo dhorro eege kungngo aja, lakiini taalo angnga kama taneene taneene ma tuu'da. ¹³ Üürü kaneene aaga taneene ma tatoroko ya, ara aaga taaya, lakiini kada kara taaya ka Koronggore ma eema tiya toroko ma tuu'da ya, ara aaga tefe ka 'di. ¹⁴ Kudumma kadu tanno aneene a Koronggore ma Masala no eege ka laala ma Masala. ¹⁵ A koronggore

yaada ka 'duga ya taalo üüni tadasaga ana aaga afe'de anangnga aaga ka ri'ba, lakiini anangnga aaga kada laala ma Masala, angnga tagümmünü, "Abba," a'da Pupa yeede. ¹⁶ A Koronggore ya ussu tumma ma nagoronggore tanno aja a'da angnga ka laala ma Masala. ¹⁷ Üürü angnga ka laala ma Masala ara angnga ta'duga baraka yoono ka takindinaana ku'bu ya, ara angnga takarna ka eema ma Masala, angnga nja Almasi-ihii, a kaja kara tagosso ka dhügürü nja iini ya, ara angnga tagosso ka türü tanno iini.

Tidhindhii na tö'dö no

¹⁸ Niji a'a dhügürü ya ka 'büdhülü 'bitingngö ya, taalo ara taköje nja tidhindhii tanno ara tö'dö kaja ka oona no. ¹⁹ Kudumma eema tiya Masala ka tarü'böönö nye'd'de indhigii Masala a'da aala laala tiya oono. ²⁰ Nggeege eema ya Masala ka tina atangga'da ka nanggüüdü, lakiini taalo kudumma ma tasaasa tatangga'da ka nanggüüdü. Masala magalinggo nggeege ka tindhigii. ²¹ Eema ya Masala ka tadina ka eyi tiya eene kara tö'dö kürö ndama tatoroko tanno eene köö'dö ka tidhindhii ma tahürra ma laala tiya Masala. ²² Kussu angnga a'da eema ya Masala ka tagalinggo ya nye'd'de kungngo ya, kafara 'bitingngö afa tin'di ma teene. ²³ Lakiini taalo eema ya miini ya unggodho i'i lakiini angnga na ana Koronggore ka dhidha no kadhügürü angnga afe'de ka tuu'da angnga takindhigii Masala ma'duga angnga moolona tuu'da naaja. ²⁴ Kudumma aja kara takindhigii Masala angnga toolonadene, lakiini tindhigii na ijidene no taalo

tündhigi eege kamiini, ara ömö'di tündhigi niimö yiini kijöögö ya nya? ²⁵ A kaja kara tagandhigi niimö yaaja ka titaalo kijöögö ya, ara angnga tündhigi i'i a tidhi oona ku'bu.

²⁶ A Koronggore tö'dö afe'de ma takinyi tagi'di naaja, angnga taalo kakussu kafara ka Masala afa ma tiya oono ka asaasa ya illi Koronggore ka eyi tiya iini eema tumma ma angnga ka Masala kidha tumma miini ka iideene. ²⁷ Masala miji nanggeedi mussu niimö ya Koronggore ka asaasa ya, i'i ümmöönö ka kadu ma Masala afa ma tiya oono ka asaasa ya. ²⁸ Kussu angnga a'da eema nye'd'de alinggo a ta'diila ma kadu tanno asaasa Masala no, eege kungngo a Masala ka tümmünü eege ndama eedi tiya oono. ²⁹ A kadu noono ka tagesse eege no kadhada, magümmünü eege ka dhidha no anangnga eege kafeene nja 'bii'bala tiya oono Yasu ya dhidha ka nagöre tanno kadhabbu no. ³⁰ A kadu noono ka tagesse ka dhidha magümmünü eege, manangnga eege ka'diila ka nanggeedi nja oono, oogo afe'de manangnga eege ka tidhindhä.

³¹ Ara angnga takiki nya ka tumma tanno, üürü Masala nja angnga 'dee mada i'i yungngo ara tadiidi ma angnga afe'de? ³² Masala taalo mana 'bangnga ma 'bii'bala tiya oono, lakiini mümmü i'i ka inde ka üüdü ma angnga nye'd'de, assa ka titaalo ara tanangnga eema angnga iini nye'd'de nya? ³³ Mada i'i yungngo ara tümmü kadu na Masala ka tagesse eege no? A'da oogo mungngo moolona eege. ³⁴ A mada yungngo a tümmü kadu? A'da Almasihi eyi, afiki'dö afe'de anna ka

nüisö ma kuri ma Masala eema tumma angnga.
³⁵ Mada i'i yungngo ara tadhagaana angnga ku'bu nja tasaasa tanno Almasihi, tagoroo'bo ma 'buugu, tüüni nja ku'bu, kirimä, üire, alla taneene ana oona ku'bu alla inde? ³⁶ Sorne iki, "Kadhügürü angnga ka üüdü ma o'o a nagürüünü,

ungngo tafeene nja ki'biini ma taraana."

³⁷ Lakiini angnga kadhügürü tiya nye'd'de kungngo ya, kagii'bi angnga eege a türü ma ömö'di tiya asaasa angnga ya. ³⁸ Nussu a'a dhorro a'da kitaalo inde, a tefe ka 'di titaalo alla kadhangga, alla naguugaara ma kadhangga, alla türü ma eema ma 'bitingngö ya ara tö'dö taka öccö ya, ³⁹ alla türü ma 'büdhülü alla türü ma 'dotombo'do alla eema öccö ya Masala ka tadina ya ara tambaanya tadhagaana angnga ku'bu nja tasaasa ma Masala tanno Uugaara Yasu Almasihi.

9

Masala nja kadu ma Israyil

¹ Ara a'a tadirina tumma aaga dhorro ana eere ma Almasihi taalo a'a nakorokoro eedi yeede ussu a'a a Koronggore tiya Insili ya. ² Namüürü a'a 'do, tin'di kungngo eede ka eedi taalo kaadha. ³ Nagala a'a ka tasaasa ka eyi tiya eede a'da a linggi tagu na a'a takaadha ka fiini tiya Almasihi kudumma siliga ma a'a nja nagöre tanno neede. ⁴ Eege ka laala tiya Israyil na Masala ka tümümü eege kada laala tiya oono no, nja tidhindhi nja

timi'di tumma nja serīye nja tūmmü Masala nja tīndhīgī. ⁵ Kafaafa kungngo eene, Almasiīhi ö'dö ka tuu'da, i'i yungngo a Masala ma eema nye'd'de. Masala mafünügü nja ko'do ta'billi. Amiin.

⁶ Taalo a'a niki a'da, tumma na Masala ka tami'daana no kaama. Taalo kadaada ma Israyil ka Israyil nye'd'de. ⁷ Taalo laala ya Abrahiim ka laala tiya Abrahiim nye'd'de. Masala miki Abrahiim, "Ara laala tanna küdü ana Ishak." ⁸ Taalo laala ma tuu'da ya, laala ma Masala, lakiini laala ma timi'di tumma eege kungngo a Masala ka tūmmü eege kada laala tiya Abrahiim. ⁹ A timi'di tumma kiki kungngo, "Ara a'a tö'dö a 'buugu kafiigi kungngo a Sara teene 'bii'bala." ¹⁰ Taalo sugi ma tumma eege kungngo, lakiini Rifiga magüröönö nja ömö'di unggodho, pupa yaaja Ishak. ¹¹ A kene ka tūfürü tageenedene, taalo küünī eema ya a'diila ya nja tiya atoroko ya, amang ka tumma tanno Masala ka tagesse no tütü ka ööye miini, ¹² taalo a tumma alinggo, lakiini kudumma tūmmüneene tanno iini. Miki Masala a Rifiga, "Ara 'bii'bala ya idhilli ya tūünī tadasaga ada ya dhabbu ya." ¹³ Afa ma tiya sorne ka tiki a'da, "Nasaasa a'a Yaguub nanu ka Iiso."

¹⁴ Ara angnga tiki nya? Masala müünī ada kadu könö ku'bu? Kaw. ¹⁵ Kudumma Masala ka tiki a Müüsa,
"Ara a'a tana 'bangnga ma ömö'di tiya eede ka
asaasa kana 'bangnga miini ya,

nana muuyu ma ömö'di tiya eede kana muuyu miini ya.”

¹⁶ Lakiini taalo tumma ma eedi tiya ömö'di nja nñimö tiya iini ka asaasa ya, lakiini 'bangnga ma Masala unggodho oogo. ¹⁷ Kudumma sorne ka tiki a Faröön, “Na'diniga a'a o'o ko'do amang ka türü tanno eede tussu adene küdü amang ka eere tiya eede tafara ka 'buugu ka oona in'dili kungngo.” ¹⁸ Oogo mana 'bangnga ma ömö'di tiya oono ka asaasa ya, manangnga nanggeedi na kadu töccö ka takidhö.

¹⁹ Ara aaga tiki a'a a'da, “Minna agu Masala mümmü angnga ana eedi? Mada i'i yungngo ara tambaanya türü noono?” ²⁰ O'o na mada napa-daga tumma a Masala? Nñimö ya arü'bü adene ya ara tiki ömö'di tiya arü'bü i'i ya, “Minna agu o'o natarü'bü a'a kungngo?” ²¹ Ömö'di ya arü'bü tam'bala ya 'dee, taalo üünü ma eyi tiya iini? Arü'bü nñimö ya a'diila arü'bü ya toroko ya. ²² I'i yungngo a Masala ka tagüünü, oogo masaasa tala tagoroo'bo noono nja türü tanno oono, ma idhi oona ku'bu tafifinni ana eema ma tagoroo'bo ma tara taama. ²³ Oogo afe'de masaasa tala tüüsü ma tidhindhü noono na dhabbu no, na küüninja kaja ka oona kada nñimö ma 'bangnga tammo oono angnga yoono ka tindinaana angnga ku'bu ma tidhindhü tanno oono no. ²⁴ Oogo magümmünü angnga afe'de a'da taalo angnga ka Yahüüdü angnga ka kajeene afe'de. ²⁵ Afa moono ka tiki ka sorne ma Hawsha,

“Ara a'a tūmmünü kadu no taalo ka kadu tanno eede no kada kadu tanno eede no, eede ka titaalo nasaasa oogo mo ara a'a tūmmü oogo kada tammo eede ka asaasa oogo mo.

26 'Buugu yeene kara tiki eene kide a'da, “Taalo aaga ka kadu tanno eede, ara aaga tana eere a'da laala ya Masala tammo efe ka 'dī mo.’ ”

27 Asaiya tageema tumma ma kadu ma Israyil, “Sa aaga tagöje nja ndamugu ma to ara türeene miini toolonadene.

28 Kudumma Uugaara mara tapusu kadu na ka 'büdhülü no.”

29 Asaiya ageema iki,

“Üürü taalo Uugaara ma nasigira mafa ka laala ya, ara angnga ta kafeene nja Sadöma angnga ta kafeene nja Amuura.”

Israyil nja Almasiihi

30 Ara angnga tiki nya? Kajeene na taalo kasi ka ta'diila keere no, kaduna ta'diila lakiini a tamma ka Masala. 31 Lakiini Israyil no iisö ka seriye keere no, ka ta'diila no taalo kambaanya tala seriye ya a'diila ya koonä. 32 Amana? Kudumma eene ka tagalinggo nggeege a'da taalo tamma kene ka eedi, lakiini afeene afa linggo ma seriye, kikiiri ka seene ka misä tammo kara ka fiini mo. 33 Afa ma sorne ka tiki, “A'a nungngo nara tanangnga misä ma taseene ka Sahyüün ka kadu ka fiini nja misä ma ta'dinggö,

ömö'di ya amma kini ya taalo ara tana modolo.”

10

¹ Nagöre eede, nīimö yeede ka asaasa ana eedi dhorro ya a'da tafara ka Masala neede a'da a kadu ma Israyil toolonadene. ² Niji a'a tagu'daana ka nanggeedi neene ma Masala, lakiini tagu'daana ka nanggeedi neene taalo kama tussu eema. ³ Eege taalo kussu fiini ya Masala ka amana kadu ka'diila nja oono, ka'b'ba tanangnga nanggeyi neene ka'diila unggodho eege, eege taalo kamma ka fiini tiya Masala ka amana kadu ka'diila. ⁴ Almasiihi i'i yungngo eere ma Serīye, amang ka ömö'di tiya amma kini ya, ta'diila nja Masala.

Toolona ka kadu nye'd'de

⁵ Kudumma Müüsa ka takiki a'da, “Ara ömö'di ta'diila ka serīye nya, ömö'di ya ümmü tumma ma serīye ya ara tefe ka 'di iini.” ⁶ A ta'diila a tamma ka Masala kiki, “Fa tiki ka eedi tiya üüdü a'da, Mada i'i yungngo ara tasirö co 'dotombo'do?” anangnga Almasiihi ka öö'dö kaja ku'bu. ⁷ Nja, “Ömö'di tiya ta'dinggö co ööye?” nja iini ka anangnga Almasiihi ka öö'dö ndama inde. ⁸ Lakiini iki a'da minna? “Tumma ka kete küdü ka nīnö nja eedi.” Eege ka tumma ma tamma naaja ka tadünügü co kadu no. ⁹ Küdü kara teema ana onngo'do tammo üüdü a'da Yasu Uugaara, namma ana

9:33 9.33 Asaiya 8.14; 28.16 **10:5** 10.5 Lawi 18.5 **10:6**
 10.6 Serīye ya eera ya 30.13 **10:7** 10.7 Serīye ya eera ya 30.13
10:8 10.8 Serīye ya eera ya 30.14

eedi tiya üüdü a'da Masala manangnga i'i ka fiki'dö ndama inde ya ara o'o toolonadene. ¹⁰ Tamma ana eedi kara tanangnga aaga ka 'diila nja Masala a tumma a nanggo'do tanangnga ömö'di ka toolonadene. ¹¹ Sorne ma Masala iki, “Ömö'di ya amma kini taalo ataama.” ¹² Taalo ta'bakala kada ka Yahüüdü nja ömö'di tiya taalo a taga Yahüüdü ya kudumma Masala tammo eene nye'd'de, mamana eema a kadu tanno amma kono no nye'd'de kungngo. ¹³ Kudumma, “Ömö'di ya amma ka eere ma Uugaara ya ara toolonadene.”

¹⁴ Eege kara tümmünü oogo nya a'da taalo kamma kono? Kara tamma kono nya a'da taalo kaföönyö? Kara taföönyö nya a'da taalo ömö'di ma tagadünügü eene? ¹⁵ Eege kara teema nya ara taalo Masala magürünü i'i? Afa ma sorne ka tiki, “Ka'diila uune no kadu tanno adünnü tumma ma Masala no.” ¹⁶ Lakiini taalo eege in'dilä kamma ka tumma tanno Masala, kudumma Asaiya ka tiki a'da, “Ka Uugaara, mada i'i yungngo ara tamma ka tumma tanno aja?” ¹⁷ Kamma ka tumma ma Masala aja kara taföönyö tumma na Almasihi. ¹⁸ Lakiini ara a'a tiki aaga, taalo kaföönyö? Kaföönyö sorne iki, “Tumma no ka nyala ka 'buugu koona nye'd'de kungngo nja 'büdhülü koona in'dilä.”

¹⁹ Lakiini ara a'a tiki aaga a'da, kadu ma Israyil taalo kussu? Akiki Müüsa ka dhidha,

“Ka kīrimī aaga kadu na taalo ka kadu tanno eede no,
 ara a'a tanangnga kadu öccö na taalo kussu eema no kanangnga o'o ka koroo'bo.”

²⁰ Asaiya akuru rüsü iki,

“Kaduna kadu na taalo kagawwa a'a no,
 a'a nussudene ka kadu tanno taalo kawwa a'a no.”

²¹ Lakiini i'i eema ka Israyil,

“Namünügü a'a nīsö uuru in'dilī
 a kadu tanno oroko taalo kaföönyö eema kasilli tumma.”

11

Masala taalo manu ka kadu ma Israyil

¹ Nikīri a'a ka tiki a'da, Masala 'dee manu ka kadu tanno oono? Kaw! A'a ka eyi tiya eede a'a na taga Israyil 'bandaada ma Abrahīim ndama siliga tiya Binyamiin. ² Taalo Masala manu ka kadu tanno oono ka tagilli ka tagesse eege no. Alla taalo aaga kussu a'da miki Masala ka sorne ma İliya nya, iini ka tasigi kadu ma Israyil ka Masala, ³ “Ka Masala, kagirina nagane'bi nüüdü kürrüdü niigīsī ma tīrri illi a'a nungngo nöreene ungodho a'a kasaasa tiidi a'a”? ⁴ Lakiini tumma na Masala kiki iini nya? “Türeene ma kadu kinggide kö'dö sa'ba alif taalo küürü ku'bu a nagüüge ka 'Baala kidha.” ⁵ Aga ürüünü tiya 'bitingngö ya afe'de, türeene ma kadu kinggide a Masala ka tagesse eege a türü. ⁶ Üürü

10:19 10.19 Serīye ya eera ya 32.21 **10:20** 10.20 Asaiya 65.1

10:21 10.21 Asaiya 65.2 **11:3** 11.3 1 Akhbar 19.10, 14 **11:4** 11.4 1 Akhbar 19.18

tessadene a türü, taalo ma kara tama linggo aya ma linggo ya i'i ya iyye, illi a türü takütü ka türü.

⁷ Minna inggide afe'de? Ya Israyil katasaasa ya taalo kaduna ka kadu tanno Masala ka tagesse eege no eege kungngo kaduna. Lakiini türeene miini kakidhö ka nanggeedi. ⁸ Afa ma sorne ka tiki,

“Manangnga Masala koronggore ma taa'baga eene,
iyye taalo kiji 'buugu,
iisine taalo kaföonyö eema kadara ka uuru tanno.”

⁹ A Dawud tiki,

“Fa ka 'buugu ma kuri tiya eene ada küdhü
ada saraka akara eene ka fiini,
üüni midhi ku'bu ana eege.

¹⁰ Iyye neene talüdhü ku'bu amang kene tafa tiji
'buugu kagür'dü
a na'dugeere neene tagür'dü kiti ku'bu turi.”

¹¹ A'a nindineene, aser'de awwa ya Yahüüdü ka'dinggö ta'billi? Kaw, lakiini taser'de neene kanangnga kajeene ka toolonadene anangnga Israyil ka takirimi eege. ¹² Üürü taser'de neene kanangnga kadu ka tüüsü ya a tagi'di neene kanangnga kajeene ka tüüsü ara tafaanya kene kara tadigi ku'bu.

¹³ A'a neema nja aaga na kajeene no, kudumma a'a na tafiini ma kajeene, a'a na 'dinigi oona coo'do ka linggo tanno eede. ¹⁴ A'a nasaasa tanangnga kadu neede tana kirimi amang kede toolona türeene meene. ¹⁵ Üürü

tanu neene kanangnga Masala ka'diila nja kadu ka 'büd'hülü, aminna unngö ka tamma tanno eene, illi tefe ka 'di ka inde. ¹⁶ Üürü 'dakeyi ma tigiidi ma insili kono ka ananja a Masala ya, ara tigiidi nye'd'de ta insili. Üürü 'bereere insili ya, ara kolelle tinsili tekere.

¹⁷ Üürü kolelle könö ka'bunadene, o'o taga 'dikidiyö ma dhüle ka tendhe ma tamma'da ka kolelle tammo ütü ka 'dikidiyö tiya dhorro a 'bitingngö kosso aaga ka baraka tiya Masala ka tadirina Abrahiim ya. ¹⁸ Fa ta'diniga eyi yüüdü ko'do a kolelle, üürü o'o na'diniga eyi yüüdü coo'do taalo o'o na 'bereere dhorro. Lakiini 'dikidiyö ya dhorro ya i'i yungngö ümmü o'o. ¹⁹ Lakiini ara o'o tiki, "Katendhe kolelle no amang kede tamma'da kide." ²⁰ Tumma dhorro, lakiini eege ka'bunadene kudumma eene taalo kamma, o'o nütü ka tumma ma tamma tanno üüdü, fa ta'diniga oono nüüdü coo'do, lakiini ari'ba. ²¹ Üürü Masala taalo mana 'bangnga ma kolelle tanno dhorro no, taalo mara tana 'bangnga ma o'o.

²² 'Bangnga ma Masala nja tagoroo'bo, a tagoroo'bo ada ka kadu tanno a'dingngö no, lakiini 'bangnga ma Masala nja o'o ka anangnga o'o ka tütü ka 'bangnga tammo. Üürü o'o taalo nütü ka 'bangnga tanno, ara o'o tarumeene afe'de. ²³ A kene kara taadha ka tatoroko tanno eene no, ara Masala tamana kuri eene, kudumma Masala mambaanya tamana kuri eene afe'de. ²⁴ Üürü o'o natendhe ndama fa ma 'dikidiyö ma dhüle,

kama'da ka 'dikidiyö tiya dhorro ya, ara ta'diila nja eene ka 'dikidiyö tiya dhorro ya.

Masala mana 'bangnga ma kadu nye'd'de

²⁵ Nagöre eede, taalo a'a nasaasa a'da aaga tafa tussu tumma na kume no, ii'di aaga tümmü nanggeyi naada kada 'dara, takidhö ka nanggüüdü tanno kadu na Israyil kara saga titaalo ka kajeene dhabbu kara tamma ka Almasihi.

²⁶ Nggeege ara kadu ma Israyil toolonadene in'dili afa ma sorne ka tiki kungngo,

“Ara tatoonona tö'dö ndama Sahyüün

agala tatoroko ka laala tiya Yaguub ka oona.

²⁷ A timi'di tumma neede eege kungngo meede kara tagala tatoroko neene.”

²⁸ Kadu ma Israyil kadhabbu 'bitingngö kadi-idi ma Masala, kudumma eene kanu ka tumma ma Injüli, agala ka'diila nja aaga na kajeene no. Lakiini Masala masaasa eege magesse eege kudumma ma timi'di tumma noono nja kadaada meene. ²⁹ Masala taalo mara tafada ana eema tiya oono ka amana a kadu ya, mitaalo mara tüürü ma kadu tanno oono ka tagesse eege no.

³⁰ Afa maada ka tasilli tumma na Masala ka dhidha, a 'bitingngö moolona aaga kudumma ma tasilli eema tanno eene. ³¹ Eege 'bitingngö ka tasilli tumma amang kene taluna 'bangnga afe'de afa 'bangnga ma Masala nja aaga. ³² Kudumma Masala ka anangnga kadu nye'd'de ka pabuusu ma tasilli eema amang kono tana 'bangnga kene ka oona in'dili.

Tafünügü Masala ko'do

³³ Kadhonggoro tüüsü na Masala nja ta'dara tanno oono nja tussu eema tanno oono. Ka iideene tussu linggo noono nja tussu nafiini noono.

³⁴ Sorne iki,
 “Mada i'i yungngo ussu tumma na Uugaara
 a mada i'i yungngo a talaala oogo ka fiini?”

³⁵ “A mada i'i yungngo anangnga niimö oono
 amang kono tapadaga iini.”

³⁶ Kudumma eema nye'd'de kö'dö ndama oono kada tiya oono, ara co kono. A tindhigi kungngo oono turi ta'billi. Amiin.

12*Tefe ka'di na Almasihi*

¹ Nagöre eede, a'a niki aaga a 'bangnga ma Masala a'da aaga tümmünü nanggeyi naada ka eema ma tirri tiya insili ya a tefe ka 'di tanno Masala ka tamma kide ya, tümmü Masala ma koronggore naada eege kamiini. ² Aaga tafa tafeene nja eema ma 'büdhülü ya ma 'bitingngö ya, lakiini aaga agere nanggüdü naada kada ma 'bitingngö amang kada tussu fiini ya Masala ya dhorro ya, fiini ya Masala ya a'diila ya adho ka fiini ya.

³ A'a niki aaga a türü tanno ümmününja a'a no a'da ömö'di tafa tümmü eyi yiini ka tii'baana, lakiini ümmü eyi yiini ka ta'dara, ka taköje nja tiya Masala ka anangnga iini ya ka tamma ka Masala tanno iini. ⁴ Afa ma naseldhe

kungngo aja ka tuu'da tanno unggodho no kadhabbu, lakiini linggo neene taalo ka unggodho. ⁵ Nggeege kadhabbu angnga, lakiini tuu'da naaja ka unggodho ka Almasihi, angnga ka unggodho. ⁶ Linggo ma ta'dara kambananjaana ku'bu ma türü tanno Masala ka anangnga angnga no, ömö'di teema tumma na Masala ka anangnga iini a tamma ma eedi tiya iini. ⁷ Ömö'di ya ussu ka talinggo ya, fa kini alinggo, aya ussu ka talaana ya fa kini alaana. ⁸ Ömö'di ya ussu ka tafünügü kadu ko'do ya fa kini alaana kadu kide, ömö'di ya amana eema a kadu ya fa kini amana eema a ta'diila ma eedi, ömö'di ya indinaana kadu ku'bu ya fa kini alinggo dhorro, ömö'di ya ana 'bangnga fa kini üüni ana eedi ka tinsili.

⁹ Kasaasa tasaasa na dhorro no, aaga aadha ka eema tiya toroko ya ara aaga ka tümümü fiini ya a'diila ya. ¹⁰ Aaga asaasa ajeene kada nagöre aaga tümümü ajeene a nanggeedi dhorro. ¹¹ Aaga fa tagi'di ka linggo keere aaga alinggo a tagu'daana, aaga tümümü Masala ana eedi ka teene. ¹² Aaga dhodho ka tindhigi ma Masala, aaga tidhi oona ku'bu ka 'buugu ka tatoroko nja aaga, aaga tafara ka Masala turi kungngo. ¹³ Aaga osso ka eema tiya ada nja kadu ma kaniisa yeene ka asaasa ya, aaga tamana eema eene.

¹⁴ Aaga amana baraka a kadu tanno alinggo aaga no, aaga amana baraka eene aaga tafa teela eege. ¹⁵ Aaga dhodho nja kadu tanno dhodho no, aaga fara nja kadu tanno fara no. ¹⁶ Aaga faana ka oona, aaga fa ta'diniga oona coo'do, aaga fa

tümmü nanggeyi naada a'da aaga ka'dara aaga tagii'bi kadu könö.

¹⁷ Aaga fa ta'diinä kömüsü ana ömö'di tiya üüni tatoroko ana aaga ya, aaga kardha ku'bu aaga tüüni eema ya a'diila ya ka kadu kidha nye'd'de kungngo. ¹⁸ Aaga alinggo eema ya a'diila ya, amang kada taneene nja kadu nye'd'de a tussu kide tanno ada. ¹⁹ Aaga fa ta'diinä kömüsü ma nanggeyi tanno ada, nagöre eede, aaga aadha ka tatoroko, kudumma Masala miki ka sorne, "A'a nungngo nara ta'diinä kömüsü."

²⁰ Ka iire kara tagu diidi ma o'o ya nya kuri iini, a tenege kara tagu i'i nanya 'büidi iini.

Kudumma üüdü kara tüüni nggeege ya, afeene afa o'o naraada a'dii'do iini ka üüdü.

²¹ Fa tafa ka tatoroko kii'bi o'o. Lakiini ii'bi tatoroko a ta'diila.

13

Taföönyö tumma ma naguugaara

¹ Fa ka kadu nye'd'de kümmünü nanggeyi neene a naguugaara ma anya, kudumma tauugaara in'dili kungngo ka niisö ma Masala, tauugaara na 'bitingngö no Masala oogo mungngo mö'dö iini. ² Ömö'di ya anu ka tauugaara ya, i'i anu ka linggo tanno Masala, kadu no anu ka tauugaara no eege kara tö'dö a pabuusu eene ka nanggeyi. ³ Kadu no alinggo eema ya 'diila ya, taalo kari'ba a naguugaara, illi ömö'di ya toroko ya. Nasaasa o'o a'da nafa tari'ba a naguugaara, alinggo eema ya 'diila ya amang kene tafünügü

o'o ko'do. ⁴ Kudumma eene ka talinggo ada a Masala ma tindinaana 'buugu, lakiini küdü ka tüüni tatoroko, ara o'o tari'ba kudumma iini taalo ümmü kulu'ba weerö ün'dügüngngö kudumma eene ka talinggo ada a Masala, kara tapusu kadu no üüni tam'baga no. ⁵ Nggeege ya fa ka kadu kümmünü nanggeyi neene eene, taalo kudumma ma ri'ba ma tapusu adene sugi, lakiini kudumma ma eedi. ⁶ Kudumma ata kamana tulu'ba ku'bu, eege ka kadu ma linggo tanno Masala, kalinggo a kadu turi kungngo. ⁷ Aaga anangnga eema a ömö'di tiya asaasa kada ya, üürü ömö'di ma talu'ba nanangnga ku'bu, üürü diginiya nanangnga ku'bu, a ömö'di ya dhabbu ya, nari'ba iini, ömö'di ya adho ka fiini ya, nari'ba iini.

Aaga asaasa ajeene

⁸ Aaga fa tama kömüsü ka kadu, illi kömüsü ma tasaasa ajeene, kudumma ömö'di tiya asaasa kadu ya i'i ya atüümö linggo ma seriye. ⁹ Masala miki ka sorne a'da, "Fa tatemelö," "Fa tagirina kadu," "Fa tanyooro," "Fa tallogo ma eema." A tumma könö afe'de köödhi ka niimö unggodho, "Asaasa kadu afa müüdü ka asaasa eyi yüüdü kungngo." ¹⁰ A tasaasa taalo tili ömö'di ya akete kini ya, tasaasa katiimö linggo ma seriye nye'd'de.

¹¹ Kussu aaga a'da ka uuru töccö assa uuru naada tö'dö ma taceene ka tarigide tanno ada, toolona ka ndagette kaja, taalo afeene nja uuru tanno aja ka takaleefe tagümmü Masala no.

¹² Assa ooso takete ka taadha, a taka taadha, kada

aadha linggo ma ndüüli ara angnga kada a'duga eema ma koro'bo ma töyeene. ¹³ Kata kaneene taneene no dhorro no, afa ma kadu no anna ka töyeene ma uuru no. Angnga tafa take ka ngeeli, angnga tafa tüüni tatoroko nja temelö nja tadiidi nja kīrimi. ¹⁴ Aaga kīrni Uugaara Yasu Almasihi ada ka oona afa ten'di, aaga tafa talinggo ana eema ma tuu'da, kudumma eene ka teema ma tanaana iye ma eema.

14

Tagi'di nja tana türü

¹ Aaga amma ka ömö'di tiya agi'di ka tümümü Masala ka eere ya, aaga tafa talinggo a tamma ma eedi tiya iini. ² Ömö'di öccö amma ka kuri ma eema nye'd'de, lakiini kadu könö kinggide taalo kamma kide kikiři kagu migile nja naafa nja ooyo sugi. ³ Ömö'di ya agu eema nye'd'de afa tamidhi ömö'di ya anu kide ya, ömö'di ya anu ka kuri ya afa tamidhi ömö'di ya agu eema nye'd'de ya kudumma Masala ka tamma kide. ⁴ O'o na mada namidhi tasaga ya ömö'di könö? A'da ömö'di yiini i'i yungngo ussu a'da i'i ara ta'dinggo nja iini kara tambaanya, ara tambaanya kudumma Masala oogo mungngo mara tanangnga i'i kaana türü. ⁵ Kadu könö kummü uuru öccö ka'diila, öccö tümöönö nye'd'de, lakiini fa ka ömö'di ümmü niimö yiini ka asaasa ana eedi tiya iini. ⁶ Ömö'di ya ümmü uuru könö kada dhorro ya, i'i ümmü Uugaara. Ömö'di ya agu uu'da ya, i'i aguri Uugaara, i'i amana ta'diila a Masala aya anu kide ya i'i

alinggo ada Uugaara anangnga ta'diila a Masala.
⁷ Taalo ömö'di öccö ana kaja efe ka 'di ma eyi tiya iini, ömö'di ma teyi ma eyi tiya iini taalo.
⁸ Üürü angnga kefe ka 'di angnga tefe ka 'di ka Uugaara, üürü angnga kakaaya angnga takaaya ka Uugaara. Salla angnga sa keefe ka 'di alla kaaya angnga, angnga kama Uugaara.

⁹ Kudumma Almasihi ka teyi afiki'dö ka inde amang kini ta Uugaara ma tefe ka 'di nja kadu tanno aaya no. ¹⁰ Aminna agu o'o namidhi örre yüüdü? Aminna agu o'o nadaana örre yüüdü kalama? Angnga no nye'd'de ara angnga ta'dingnge ana ko'do ka Masala kidha in'dili ka uuru ma tahükümü kadu. ¹¹ Sorne iki, "A'a nefe ka 'di, Masala miki, nggeege, Ara kadu nye'd'de saga tüürü kede kidha a nagonggo'do nye'd'de saga tafünügü Masala ko'do."

¹² Angnga nye'd'de kungngo ara angnga saga ta'dingnge kidha ma Masala angnga takinni eema yaaja ka tüüni co oono.

¹³ Aaga fa tasigi ajeene kada nagöre, lakiini aaga aadha ya, aaga fa tanangnga ömö'di öccö ka tamma nja iini ka 'dinggö ka tam'baga. ¹⁴ Nussu a'a namma ka tamma tanno Uugaara Yasu a'da taalo niimö a'da i'i ya nyoro. Üürü i'i iröönö kada nyoro ya, i'i anyoro ana i'i. ¹⁵ Üürü o'o nanangnga örre yüüdü ka koroo'bo kudumma eema ma taguri, nggeege taalo o'o naneene a tasaasa ka eedi dhorro. Fa taama örre yüüdü kudumma kuri. ¹⁶ Fa tanangnga niimö ya a'diila

ya ka eema tiya toroko ya. ¹⁷ Tauugaara ma Masala taalo kama kuri nja tooye ma ngeeli, lakiini kama fiini tiya dhorro ya nja dhodho nja ta'diila ma Koronggore tiya Insili ya. ¹⁸ Ömö'di ya alinggo ada Almasihi nggeege ya ara Masala ta'diila nja iini a kadu tamma kini.

¹⁹ Kada kardha ku'bu ka niimö tiya ara tö'dö a ta'diila ya nja tiya ara tindinaana angnga ku'bu in'dili ya. ²⁰ Fa taga'da linggo na Masala kudumma kuri, eema in'dili a'diila, lakiini atoroko üdü kagu niimö ya ara tanangnga ömö'di öccö ka 'dinggö ka tatoroko. ²¹ A'diila üdü kara tafa tagu uu'da nafa tooye ngeeli nja niimö tiya ara tafaga örre yüüdü keere katümmü tumma ma Masala ana eedi dhorro ya. ²² Afa ka tamma ka Masala tanno üüdü no ma eyi tiya üüdü kidha ma Masala, a'diila nja ömö'di tiya taalo amidhi eema yiini ka kuri ya iji ka'diila ana i'i. ²³ Lakiini ya agu eema kada ri'ba ka oona ya, ara tahükümüdene, üürü i'i aguri kudumma kuri tiya iini taalo ndama tamma. A niimö ya taalo öö'dö ndama tamma ya, tatoroko.

15

Alinggo niimö ya kadu kasaasa ya

¹ Angnga na kidhö ka tamma no, kadakidhi oona ku'bu nja kadu tanno agi'di, angnga tafa kanangnga eyi tanno ada. ² Kadagüüni eema ya a'diila ya nja kadu na kete kaja no amang kene tümmü tumma ma Masala ta'diila. ³ Kudumma Almasihi taalo agasaasa niimö ma eyi tiya iini, lakiini afa ma sorne ka tiki, "Teelaana

ma kadu tanno eele o'o no, ka'dinggö kede ko'do." ⁴ Tumma no köö'dö ka sorne ka dhidha, eege kö'dö ma talaana angnga, amang kaja tagambaanya tidhi oona ku'bu angnga takidhö ka nanggeedi. ⁵ Fa ka Masala ma tidhi oona ku'bu nja takidhö ka nanggeedi, manangnga angnga kafaana ka oona, a tumma ta unggodho afa taneene na Yasu Almasihi. ⁶ Amang kada tafünügü Masala ko'do Pupa yaaja Yasu Almasi- ihi ana eedi unggodho a tumma ta unggodho kada.

⁷ Aaga amma ka taneene kada unggodho afa ma Almasihi ka tamma kada, amang kada tö'dö a tidhindhi a Masala. ⁸ Ara a'a tiki aaga a'da Yasu Almasihi alinggo ada Yahüüdü amang kini tala a kadu a'da tumma na Masala ka timin'da, a tumma noono ka tageema nja kafaafa no aco ööye miini. ⁹ Yungngo a kajeene kara tafünügü Masala ko'do ka 'bangnga meene, afa ma sorne ka takiki a'da,

“Ara a'a tadirina eema a kajeene ma o'o,
nara tüwe tüüsü na afünügü eere yüüdü
ko'do.”

¹⁰ A sorne tiki afe'de,

“Aaga dhodho aaga no kajeene no nja kadu
tanno Masala.”

¹¹ Afe'de,

“Aaga üwe ata tüüsü a Masala aaga no kajeene
no nye'd'de

a kadu nye'd'de kungngo tindhigi oogo ko'do.”

¹² Asaiya tiki,

“Bereere ya Yessi ara tö'dö

a tauugaara ma kajeene i'i yungngo

a kajeene kara tindhigi i'i.”

¹³ Fa ka Masala ma tadigi dhodho nja ta'diila küdü ka oona, amang küdü tadigi a tindhigi ma türü tanno Koronggore tiya Insili ya.

Linggo na Bölis nja kajeene

¹⁴ A'a ka eyi tiya eede nagöre eede, namma a'a nussu a'da kadigine aaga, aaga ta'diila aaga tussu eema dhabbu aaga tassumunaana ka tala ajeene dhadha. ¹⁵ Lakiini a'a nakuru rüsü dhorro nada-rigiri ada aaga ligeema könö aaga amang kada tussu iini, ka türü tanno Masala ka anangnga a'a no. ¹⁶ Amang kede talinggo ada Yasu Almasiihi ka üüdü ma kajeene nadünnü tumma na Masala kada ta'boge amang ka Masala tamma ka tirri tanno kajeene ka tinsili a Koronggore tiya Insili ya. ¹⁷ Nabbü a'a 'danüisö kudumma eede ka talinggo ada Yasu Almasiihi ana eere ma Masala.

¹⁸ Taalo a'a nara takuru rüsü ma teema tumma ma nüimö, illi nüimö ya Almasiihi ka tanangnga a'a ka tagüünü, meede ka talaana kajeene ka tamma ka Masala, a tumma ma nüinö nja linggo.

¹⁹ A türü ma linggo keefe nja türü ma nüisö tanno Masala nja türü ma Koronggore tiya Insili ya ndama Örsaliim nja na'buugu tanno kete kono no kara co Alirikon, nageema a'a tumma ma

Īnjīlī ma Almasiīhi nye'd'de. ²⁰ Tasaasa ma eede tiya eede 'bucca a'da neema tumma ma Īnjīlī ka na'buugu tanno Almasiīhi katitaalo ussudene kide no, ĩ'dī a'a tarū'bünū ka kadese tanno ömō'dī könō. ²¹ Lakiini afa ma Sorne ka tiki, “Kadu na ömō'dī ka titaalo agadünügū tumma miini co eene no kara sa kijöögö, a kadu no taalo kaföönyö tumma miini no kara saga tussu.”

²² I'i yungngo afaga a'a keere 'bucca kungngo köö'dö kada kannā.

Bölis asaasa co Rööma

²³ A 'bitīngngö taalo fiini ma linggo kede ka naanya tanno afe'de, nasaasa a'a tö'dö tassa kada kannā a nagürüünū kadhabbu, ²⁴ kede kara co Aspaniya ya ara a'a tadigaala kada kannā, kudumma eede ka asaasa tassa kada, amang kada tamünügū a'a ko'do ma co kannā kede kara tagünū nja aaga idhilli. ²⁵ A'a 'bitīngngö ara a'a co Örsaliim ma co talinggo ada a kadu ma kaniisa kide. ²⁶ Kudumma kadu ma Makadoniya nja Akaiya kadüünī ta'diila, kakonsaana gürüüsü koonā ma tunggu co kadu ma kaniisa ka Örsaliim no, eema katitaalo kene no. ²⁷ Eege kagüünī ta'diila nggeege, a'diila nja eene, kudumma kajeene ka'duga baraka ma Īnjīlī ka Yahüüdü, nggeege fa ka kajeene kamana eema ma tefe ka 'dī tiya eene kene kara tasaasa. ²⁸ Kede ka ndatīmō linggo ya, nanangnga eema ya miini ya eene ya, nassa adigaala kada kannā ma tra co Aspaniya. ²⁹ Nussu a'a a'da kede kara

tala aaga kannu ya, ara a'a tö'dö ka tigi ana baraka ma tumma tanno Almasiihi.

³⁰ Nikiri a'a ka tiki aaga nagöre eede ana eere ma Uugaara tiya aja Yasu Almasiihi nja tasaasa ma Koronggore aaga fara ka Masala nja a'a kudumma a'a, ³¹ Afara ka Masala kudumma ma a'a, amang kede toolonadene ka iisine ma kadu tanno anu ka tumma ma Masala ka Yahüüdiya no, afara ka Masala amang ka kadu ma kaniisa ka Örsaliim kamma ka linggo tanno eede. ³² Nggeege üürü tasaasa ma eedi tiya Masala ya, ara a'a tö'dö kada kannu a dhodho angnga in'dili ta 'deema. ³³ A Masala ma ta'diila taneene nja aaga nye'd'de kungngo. Amiin.

16

Bölis ööjülü kateefe miini

¹ A'a nageema tumma ma inye ma angnga tammo Feebi mo, aka ma linggo ma kaniisa ma Kankariya. ² Aaga tamma kono ana eere ma Uugaara Yasu afa ma nagöre tanno aja no ma kaniisa no kungngo, aaga anangnga eema yoono ka tasaasa kada ya oono, kudumma oono ka takinyi kadu kadhabbu nja a'a afe'de.

³ Aaga ööjülü Akilla nja Berskilla eege na linggo linggo ma Yasu Almasiihi nja a'a no. ⁴ Kadu no ümmünü nanggeyi neene ka inde kudumma a'a, taalo a'a unggodho a'a nanangnga ta'diila eene, lakiini nakaniisa ma kajeene na amma ka Masala no nye'd'de afe'de kungngo.

⁵ Aaga ööjülü kaniisa meene ka 'di mo.

Aaga ööjülü tata'diila yeede Abintus, i'i ya ömö'di ya amma ka Almasihi ka Asiya ka dhidha.

⁶ Aaga ööjülü Maryom magadhügürü dhabbu kudumma angnga mo.

⁷ Aaga ööjülü Antrunikos nja Yunias ya siliga ma a'a ya anna ka pabuusu nja a'a ya, na ussudene ka kadafiini ka söödö no, na illi ka töö'dö ka Almasihi kede kidha no.

⁸ Aaga ööjülü Amblyatos teefe ma a'a ka linggo ma Masala ya.

⁹ Aaga ööjülü Orbanus ya linggo nja angnga ka Almasihi ya.

Aaga ööjülü Istakis ya teefe ma a'a ya.

¹⁰ Aaga ööjülü Ablus ya kardha ku'bu ka linggo ma Almasihi ya.

Aaga ööjülü kadu ma 'di tiya Artibolis.

¹¹ Aaga ööjülü Herotion ya siliga ma a'a ya.

Aaga ööjülü kadu ma 'di tiya Narikisios na amma ka Masala no.

¹² Aaga ööjülü Trifina nja Trifosa na dhügürü ka linggo ma Masala no.

Aaga ööjülü Bersis ma 'diila mo, madhügürü dhabbu ka linggo ma Masala.

¹³ Aaga ööjülü Rüfas ya Masala ka tagesse i'i ma linggo tanno ya nja niimö tammo iini a'da ma niimö kede afe'de.

¹⁴ Aaga ööjülü Asinkeritos nja Fligon nja Hürmüs nja Bitrubas nja Hermas nja nagöre tanno aja na aneene nja eene no.

¹⁵ Aaga ööjülü Filolokos nja Juliya nja Nerios nja inye, nja Olimbas nja kadu ma kaniisa tanno eene.

16 Aaga tööjülü tööjülü na 'diila no, nakaniisa na Almasihi kööjülü aaga nye'd'de kungngo.

17 Nagöre eede, ara a'a tadirina tumma aaga dhorro, aaga adinö ko'do ma kadu tanno aga'da taneene kaparsaana kadu ku'bu no, a tumma kambanjaana ku'bu a talaana tanno ada ka taföonyö kede no, aaga aadha eene ka oona.

18 Kadu afa ma tanno miini no taalo kalinggo ada Almasihi Uugaara yaaja, kuri yungngo eene kasaasa sugi a tumma tanno a'diila kati'd'di no, küsini kadu. 19 Taalo ömö'di ma titaalo ussu tiicolo ka nanggeedi naada ka Masala, i'i yungngo eede ka tadhodho ana aaga, lakiini a'a nasaasa a'da aaga ta'dara ma eema tiya a'diila ya, aaga tagu'b'ba ka eema tiya toroko ya ku'bu. 20 A Masala ma'diila mara tanangnga aaga kasiraana ka Ebliisi ana uune, fa ka türü tanno Uugaara tiya aja Yasu Almasihi kaneene nja aaga, Amiin.

21 Timosaws ya alinggo nja a'a ya ööjülü aaga, agasiliga ma a'a no, Lokios nja Yason nja Sosibatos kööjülü aaga.

22 A'a na Tertios narigiri waraga ya, a'a nööjülü aaga ana eere ma Masala.

23 A Kayos ööjülü aaga, ya üüni tatafala ana a'a nja kadu ma kaniisa in'dili ya.

Arastus ööjülü aaga ya ümmü gürüüsü ma anya afa kide ya, örre ma angnga Kawartis ööjülü aaga. 24 Türü na uugaara tiya aja Yasu Almasihi kaneene nja aaga in'dili kungngo, Amiin.

25 Kada kafünügü Masala ko'do, mana türü ma tanangnga aaga katidhi oona ku'bu ka tumma

tanno oono neede ka tadünnü nümmüneene ana eere ma Yasu Almasiihi ma tumma tanno nussudene 'bitingngö no kaküdhü jiddi ma 'billi no.

²⁶ Lakiini kadele oona 'bitingngö ya nagane'bi ka tarigiri a kadu nye'd'de tussu i'i, afa Masala ka takiki ma 'billi amang kene taföönyö kamma.

²⁷ Angnga tafünügü Masala mo ussu eema ma ungodho oogo mo, ana Yasu Almasiihi ta'billi. Amin.

Katcha

Katcha-Kadugli-Miri: Katcha (Old Testament)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Katcha-Kadugli-Miri)

Contributor: ECS Diocese of Khartoum Translation Department

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

bc98a4a0-1c85-5c7a-932a-7dcefd213f80